

Situācijas analīzes kopsavilkums

Izstrādāts projekta PROLANT-CAP: “Learning, training and working for better perspectives and employability” ietvaros

Tulkojusi: Biedrība Eurofortis, www.eurofortis.lv

SATURS

IEVADS	3
1. AUTORŪPNIECĪBAS INDUSTRIJA	4
1.1. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Latvijā.....	4
1.2. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Slovākijā.....	8
1.3. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Itālijā.....	12
2. TŪRISMA INDUSTRIJA.....	16
2.1. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Maltā.....	16
2.2. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Francijā.....	21
SECINĀJUMI.....	29

IEVADS

Šī projekta mērķis ir veicināt svešvalodu pasniedzēju profesionālo attīstību un izstrādāt vienotu attīstības plānu tiem pasniedzējiem, kuri strādā valodu skolās. Projekts ir izstrādāts galvenokārt svešvalodu pasniedzējiem no valodu skolām un valodu skolu asociācijām.

Svešvalodu (šajā gadījumā – angļu valodas) pasniedzējiem ir būtiska loma pieaugušo izglītības nozarē, tāpēc ir svarīgi, ka pasniedzēji pārziņa mācāmo valodu, spēj organizēt savu darbu, ir ar teicamām komunikācijas prasmēm un vēlmi profesionāli pilnveidoties. Projektā darbojas 6 partneri no dažādām valstīm un pārstāv 3 valodu skolas, 1 valodu skolu asociāciju, 1 profesionālās izglītības organizāciju un 1 pieaugušo apmācību organizāciju.

“Pašreizējās situācijas analīzes” mērķis bija noskaidrot, kādas ir esošās profesionālās pilnveides iespējas svešvalodu pasniedzējiem. Vispirms tika veikts pētījums par (1) svešvalodu pasniedzēju izglītības iespējām katrā projekta partnervalstī; (2) svešvalodu pasniedzēju tālākizglītības un profesionālās pilnveides iespējām; (3) valodu skolu juridiskajiem aspektiem; (4) autorūpniecības vai tūrisma industriju attiecīgajā valstī.

Katra projektā iesaistītā partnerorganizācija aptaujāja 3 mērķa grupas – svešvalodu pasniedzējus, valodu skolas un autorūpniecības/ tūrisma nozares uzņēmumus – lai noskaidrotu grupu viedokli par esošajām valodu apmācību iespējām katrā valstī.

1. AUTORŪPNIECĪBAS INDUSTRIJA

1.1. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Latvijā

Skolotāju izglītība

Latvijā ir divu veidu augstākās izglītības programmas – akadēmiskā un profesionālā – kas sniedz iespēju studentiem izvēlēties vai viņi nākotnē vēlas darboties profesionālajā vai pētniecības jomā. Latvijā ir 3 augstākās izglītības iestādes, kas sagatavo skolotājus. Iegūt skolotāja kvalifikāciju var divos veidos. Visizplatītākais ir sekmīgi pabeigt profesionālo 4 gadu bakalaurs programmu, specializējoties konkrētā izglītības līmenī (pirmsskola, pamatskola vai vidusskola) vai konkrētā mācību priekšmetā. Otrs veids iekļauj divus mācību līmeņus – bakalaurs grāds (3 gadi) izglītības zinātnē un papildus 2-gadu mācības profesionālajā augstākās izglītības iestādē, iegūstot skolotāja kvalifikāciju konkrētam izglītības līmenim un/ vai konkrētam mācību priekšmetam. Pēc bakalaurs grāda iegūšanas, studentiem ir iespēja turpināt studijas maģistra līmenī vai otrā līmeņa profesionālās izglītības programmā.

Turpmākā profesionālā attīstība uzskatāma par daļu no pieaugušo izglītības, kas sevī ietver visu veidu formālo, neformālo, interešu izglītību un apmācības profesionālās kvalifikācijas celšanai. Šīs apmācības tiek piedāvātas, lai nodrošinātu mūžizglītības iespējas cilvēkiem dažādos vecumos, ar mērķi celt savu kvalifikāciju un uzlabot savu pozīciju darba tirgū.

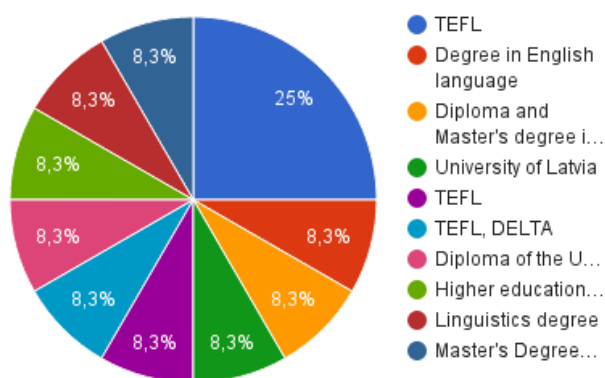
Tomēr, neraugoties uz piedāvātajām iespējām, formālās un arī neformālās izglītības iestādes ne vienmēr spēj pietiekami laicīgi reaģēt uz tehnoloģiju un tirgus vajadzību izmaiņām, tāpēc nozares pārstāvji trūkstošās zināšanas iegūst ārpus izglītības iestādēm –ursos, semināros un konferencēs.

Svešvalodu pasniedzēji

Lai noskaidrotu svešvalodu pasniedzēju viedokli par profesionālās attīstības iespējām, tikai izstrādāta elektroniska aptaujas anketa. Anketa sastāvēja no 22 jautājumiem (16 slēgtie un 6 atvērtie jautājumi). 1-8 jautājums bija par esošo pieredzi un prasmēm, 9-13 jautājums par pašreizējo darbu, 14-18 jautājums par karjeras izaugsmes iespējām un 19-22 jautājumi par personīgo informāciju. Respondentu vecums bija no 25-55 gadiem. Noteikto 15 nepieciešamo atbilžu vietā tika saņemtas atbildes no 16 respondentiem. Analizējot pirmo jautājumu datus, tika secināts, ka vairumam jeb 62.5% respondentu ir vairāk nekā 10 gadu darba pieredze, 25% ir 6-10 gadu darba stāžs. Gandrīz visi respondenti atbildēja, ka pasniedz angļu un krievu valodu – pieprasītākās svešvalodas Latvijā. Vairumam aptaujāto pasniedzēju ir TEFL (Teaching English as Foreign language) diploms un maģistra grāds angļu filoloģijā vai valodniecībā.

Which areas of expertise do you have?

93.3% pasniedz individuālas nodarbības pieaugušajiem un bērniem, 73.3% vada angļu valodas biznesa vajadzībām kursus, 66.7% pasniedz sagatavošanās kursus svešvalodu eksāmenu kārtošanai. Uz jautājumu, vai aptaujātie pasniedzēji piedāvā arī specializētas angļu valodas apmācības kursus, 50% atbildēja apstiprinoši, norādot, ka populārākie novirzieni ir specializētā

biznesa angļu valoda (lietišķā sarakste, e-pasti, prezentācijas utml.), angļu valoda tūrisma jomā (viesnīcas, restorāni, ēdināšana) un juridiskā angļu valoda.

No atbildēm var secināt, ka izplatītākās jomas, kuru darbiniekiem nepieciešamas specializētas angļu valodas zināšanas ir biznesa un finanšu sektors, tūrisms un viesmīlība, kā arī jurisprudences. Ar anketēšanas palīdzību bija svarīgi noskaidrot, kāda kvalifikācija ir nepieciešama, lai kļūtu par svešvalodu pasniedzēju. Vairums respondentu norādīja profesionālās iemaņas (87, 5%), attiecīgās svešvalodas un nozares pārzināšana (81, 3 %), pieredze un personība (81, 3%) un bakalaura vai maģistra grāds izglītības jomā (75%). Atbildes norāda, ka svešvalodu pasniedzējiem Latvijā jābūt profesionāli orientētiem un jāspēj pasniegt nodarbības dažādu nozaru pārstāvjiem. Lielākā daļa respondentu atzina, ka labprāt iesaistītos dažādos kvalifikācijas celšanas pasākumos – lekcijās, semināros, apmācībās un apmaiņas programmās.

Valodu skolas

Vairākums valodu skolu Latvijā mācības organizē trijos semestros – rudens, pavasara un vasaras. Vasaras semestrī tiek piedāvāti intensīvie valodu kursi. Angļu valoda ir pieprasītākā svešvaloda. Daudzas valodu skolas piedāvā arī Latvijā pieprasītās skandināvu valodas – zviedru, norvēģu, dāņu, kā arī somu valodu. Svešvalodu programmas Latvijā licencē Izglītības kvalitātes valsts dienests, kas reģistrē izglītības iestādes, licencē izglītības programmas, kā arī kontrolē izglītības procesus Latvijā.

Šī pētījuma ietvaros tika aptaujātas piecas valodu skolas Rīgā. Lielākā daļa no aptaujātajām iestādēm darbojas svešvalodu apmācības nozarē 6-10 gadus un piedāvā pakalpojumus gan dažāda lieluma uzņēmumiem, gan individuāliem svešvalodu interesentiem. Valodu skolas piedāvā plaša spektra pakalpojumus. Galvenokārt tiek piedāvāti vispārīgie angļu valodas kursi grupās vai individuālās nodarbībās. Kā specializētos kursus var minēt sagatavošanos eksāmenu kārtošanai, atsevišķus kursus rakstībai vai tulkošanai.

Aptaujas mērķis bija noskaidrot, vai valodu skolas piedāvā arī kvalifikācijas celšanas iespējas saviem darbiniekiem. Vairums atbildēja, ka mācībspēkiem ir iespēja regulāri apmeklēt nozares seminārus un konferences, kā arī piedalīties neformālās izglītībasursos un Erasmus+ sponsorētās mobilitātes programmās.

Autorūpniecības industrija Latvijā

Autorūpniecības industrija ražošanas izpratnē Latvijā nepastāv. Nozarei pietuvinātie uzņēmumi darbojas auto tirdzniecības un apkalpošanas jomā, kā arī auto detaļu ražošanā. Latvijā ir uzņēmumi, kas ražo detaļas pēc BMW, Volkswagen, Opel, Audi, kā arī Volvo un Scania pasūtījumiem. Var minēt arī elektromehānikas uzņēmumus, kuri ir netieši saistīti un izstrādā, piemēram, auto signalizāciju iekārtas utml.

Nemot vērā, ka Latvijā nav uzņēmumu, kas darbojas autorūpniecības jomā, projekta ietvaros tika aptaujāti 5 netieši iesaistītie uzņēmumi. Anketas aizpildīja pieci uzņēmumi, kas autotirdzniecības, apkalpošanas vai detaļu piegādes jomā darbojas 6-10 gadus (viens uzņēmums tirgū ir jau ilgāk par 10 gadiem). Latvijā esošie uzņēmumi ir vidēja lieluma ar 10-50 darbiniekiem. Lielākajos uzņēmumos darbojas 100-350 darbinieku. Anketas mērķis bija noskaidrot uzņēmumu viedokli par svešvalodu nepieciešamību to ikdienas darbā un specializēto nozares svešvalodu apmācību nepieciešamību. Lielākā daļa auto nozares uzņēmumu Latvijā ir ciešā sadarbībā ar partneriem vai klientiem visā Eiropā (īpaši Vācijā, Francijā, Zviedrijā, Austrijā, Beļģijā) un Krievijā. Anketu rezultāti parāda, ka visnepieciešamākās svešvalodas šajā nozarē ir angļu un krievu. No visiem 5 aptaujātajiem uzņēmumiem, tikai viena uzņēmuma pārstāvis norādīja, ka saviem darbiniekiem piedāvā svešvalodu kursus ar mērķi uzlabot jau esošās zināšanas un atvieglot ikdienas saziņu ar darījumu partneriem no ārvalstīm.

1.2. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Slovākijā

Valodu pasniedzēji

Pašreizējās svešvalodu pasniedzēju situācijas izpēti laikā tika saņemtas aizpildītas anketas no 211 respondenta, no tiem 62% strādā šajā nozarē jau vairāk nekā 10 gadus. Gandrīz 28% pasniedzēju darbojas kā pašnodarbinātie vai ārštata skolotāji, 59% ir nodarbināti pilnu laiku un 6% darbojas gan kā pilna laika skolotāji, gan papildus kā ārštata pasniedzēji. 73.4 % respondentu ir citādāka skolotāju kvalifikācija, nekā piedāvātie atbilžu varianti anketā. Visticamāk šie respondenti ir beiguši studijas pedagoģijas fakultātē, kas nodrošina skolotāja kvalifikāciju atbilstoši valsts prasībām. 17.1% ir TEFL kvalifikācija, tikai 2% pasniedzēju ir CELTA sertifikāts un tikai 1% - DELTA sertifikāts.

141 skolotājs specializējas individuālajās vai grupu apmācībās, 53 skolotāji – valodas testēšanā, 49 skolotāji – biznesa angļu valodā un tikai 19 skolotāji – tehniskajā angļu valodā. 69 skolotāji specializējas pavisam citās jomās. Aptaujātie skolotāji izteica nepieciešamību pēc prasmju uzlabošanas visās kategorijās, kā arī vēlējās garāku diskusiju par šo tēmu.

Uz jautājumu “Kā Jūs uzlabojat savas profesionālās prasmes?”, 169 skolotāji izvēlējās atbilžu variantu – pašmācības. 121 skolotājs minēja, ka apmeklē konferences un seminārus, 104 skolotāji atzina, ka apmeklē kvalifikācijas celšanas kursus savu kompetenču ietvaros. 103 skolotāji izmanto neformālo apmācību iespējas. 87.5% aptaujāto skolotāju atzina, ka vēlas kāpt pa karjeras kāpnēm un profesionāli attīstīties, tomēr uzskata, ka pašreizējā situācijā tas ir grūti īstenojams. Tikai 13% aptaujāto atzina, ka karjeras attīstība viņus nesaista. Alga (73.5%) un karjeras iespējas un profesionālā attīstība (66.7) tika atzīti par galvenajiem motivējošajiem faktoriem skolotāju darbam skolās.

Valodu skolas

Slovākijā sāk atvērties arvien vairāk privāto valodu skolu. Ir vērojama tendence, ka angļu valodas studenti atver paši savu valodu skolu uzreiz pēc augstskolas pabeigšanas.

Pieaugošais valodu skolu skaits ir skaidrojams ar samērā vienkāršo atvēršanas un vadīšanas procesu – nav nepieciešami lieli ieguldījumi savas valodu skolas izveidošanai. Zemās uzturēšanas izmaksas (nav nepieciešams personāls utml.) jaunajām valodu skolām sniedz iespēju piedāvāt pakalpojumus par zemu cenu, kas pasliktina kopējo svešvalodu apmācību tirgu. Ja valodu skolā darbojas tikai viens cilvēks, mazinās arī iespējas turpmākai karjeras attīstībai. Šāda situācija mazina skolu direktoru un metodoloģijas speciālistu nozīmību darba tirgū, kurā jau tā ir milzīga konkurence. Ņemot vērā, ka Slovākijas tirgū būtiska loma ir cenām, valodu skolas reizēm piedāvā savus pakalpojumus par īpaši zemām cenām. Zemās pakalpojumu cenas, zemās skolotāju algas un ieņēmumi neveicina labvēlīgu vidi skolotāju turpmākai attīstībai un motivācijai.

Valodu skolas var darboties trijos veidos:

1. Valsts valodu skolas;
2. Pašnodarbināti svešvalodu skolotāji, kuri darbojas nelielā valodu skolā (parasti īpašnieks ir arī vienīgais pasniedzējs vai ir noalgojis papildus 1 vai 2 cilvēkus).
3. Bezpeļņas organizācijas, kas piedāvā valodu apmācības:
 - var darboties kā aģentūras, kas piedāvā sagatavotu mācībspēku pakalpojumus.
 - var darboties kā “skolas”, nodrošinot mācību vidi ar svešvalodu pasniedzējiem, administratīvo un vadības personālu.
4. Uzņēmumi ar ierobežotu atbildību, kuri par samaksu interesentiem piedāvā valodu apmācības kursus:
 - var darboties kā aģentūras, kas piedāvā sagatavotu mācībspēku pakalpojumus.
 - var darboties kā “skolas”, nodrošinot mācību vidi ar svešvalodu pasniedzējiem, administratīvo un vadības personālu.

Slovākijas Valodu skolu asociācija (SVSA) ir daudzpusīga nevalstiskā organizācija, kas veicina valodu skolu, pasniedzēju, kā arī uzņēmumu un visas sabiedrības nepārtrauktu attīstību un izglītību. SVSA sadarbojas ar citām valstiskām un nevalstiskām organizācijām ar mērķi uzlabot valodu apmācību nozari Slovākijā. Organizācijā var iesaistīties visas valodu skolas, kuras atbilst SVSA kvalitātes kritērijiem un atbalsta SVSA vīziju.

Šī pētījuma ietvaros tika apkopotas atbildes no 17 dažādām institūcijām dažādos Slovākijas reģionos. Vairāk nekā 50% aptaujāto valodu skolu šajā nozarē darbojas jau vismaz 10 gadus. Vismaz 75% skolu piedāvā profesionālās attīstības iespējas saviem pasniedzējiem un pasniedzēju treneriem, kas pārsvarā noris semināru un konferenču, neformālās izglītības vai kvalifikācijas celšanas kursu ietvaros. Kvalifikācijas celšanas pasākumi pasniedzējiem tiek piedāvāti reizi gadā, dažos gadījumos pat trīs reizes gadā.

Autorūpniecības industrija

Pētījuma ietvaros tika nosūtītas aptaujas anketas 20 autorūpniecības nozares uzņēmumiem. Kaut arī anketas aizpildīja tikai 6 uzņēmumi, visas saņemtās atbildes tika ņemtas vērā. Atbildes tika saņemtas no dažāda lieluma uzņēmumiem, kas autorūpniecības industrijā darbojas jau vairāk nekā 6 gadus.

Atbildes tika saņemtas arī no diviem ļoti lieliem uzņēmumiem, kas nodarbina 11.500 un 3.500 darbinieku. Abos šajos uzņēmumos svešvalodu prasmes ir ļoti būtiskas, tāpēc šo uzņēmumu viedoklis atspoguļo svešvalodu nepieciešamības līmeni šajā nozarē kopumā.

Kā jau daudzviet, vadošo darbinieku svešvalodu prasmes tiek prasītas augstākā līmenī nekā padoto.

Aptaujātie uzņēmumi atzina svešvalodu prasmju nozīmību darba tirgū un paši arī piedāvā saviem darbiniekiem iespējas šīs prasmes apgūt. Visi 6 aptaujātie uzņēmumi ir piedāvājuši iespējas darbiniekiem apgūt svešvalodu (angļu un vācu) prasmes lietotāja līmenī.

100% respondentu piekrīt, ka svešvalodu zināšanas specifiskā nozarē ir ļoti būtiskas ikdienas darbā. Gandrīz 67% respondentu ir ieinteresēti ar mums sadarboties, lai izstrādātu specifisku apmācības programmu tieši autobūvniecības nozarē. Uz šīs informācijas pamata, mēs varam secināt, ka autorūpniecības uzņēmumi pozitīvi atsaucas uz šo projektu.

Slovākija ir lielākā auto ražotāja pasaulē, ja ņem vērā saražoto automobiļu skaitu uz vienu cilvēku. Plānotā LANDROVER JAGUAR ražotnes atvēršana 2017/18 gadā šo nozari padarīs vēl spēcīgāku, tāpēc kvalificētu darbinieku sagatavošanas pasākumi ir ļoti perspektīvi un nepieciešami.

Svešvalodu apmācības Slovākijā ir ļoti pieprasītas. Esot Eiropas Savienības sastāvā, nepieciešamība pēc prasmes sazināties vairākās valodās kļūst izteiktāka. Kaut arī vairumam valodu skolu ir vismaz 10 gadu darba pieredze nozarē, lielākais apmācību īpatsvars joprojām ir vispārējā angļu valodā. Ja tiek piedāvātas specializētas apmācības tehniskajā valodā, tās visbiežāk ir tieši autobūvniecības jomā, kas ir būtiska industrija Slovākijā.

Lai uzlabotu valodu apmācības Slovākijas valsts un privātajās iestādēs, vispirms nepieciešams sagatavot kvalificētus cilvēkus svešvalodu pasniedzēju apmācībai un nodibināt saikni starp apmācītājiem un svešvalodu pasniedzējiem. Nepieciešams izstrādāt skaidras vadlīnijas skolotāju apmācītāju sagatavošanai. Viens no veidiem, kā to panākt ir Slovākijas Valodu skolu asociācijas biedru iniciatīva - *Learn&Lead Academy* – ko plānots ieviest 2016. gada jūlijā.

1.3. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Itālijā

Itālijā skolotāja profesija nekad nav tikusi uzskatīta par prestižu. Arī pret svešvalodu pasniedzējiem ir samērā skeptiska attieksme, jo dominē uzskats, ka svešvalodu nevar apgūt vispārizglītojošās skolās itāliešu skolotāja vadībā. Tā vietā būtu jādodas svešvalodu mācībās uz ārvalstīm vai jāmācas privāto valodu skolu piedāvātajosursos.

Svešvalodu apmācības Itālijā regulē Itālijas Izglītības ministrija (*MIUR, Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca*). Tiek īstenoti gan valstiska līmeņa pasākumi, gan eksperimentāli lokāli projekti.

Nepieciešamība pielāgot Itālijas skolu sistēmu Eiropas Savienības standartiem un svešvalodu kompetenču piemērotībai Eiropas Padomes standartiem (*Common European Framework, 1996, 1998*) sniedza iespēju izglītības sistēmai saņemt papildu finansējumu. Tika atbalstīti arī inovatīvi projekti, kas vērsti uz svešvalodu apguves popularizēšanu, jaunu apmācības rīku un metožu ieviešanu Itālijas skolās, kā arī iespēju apgūt kādu no Eiropas valodām kā otro svešvalodu visos izglītības līmeņos.

Svešvalodu apguve Itālijā var būt samērā sarežģīts process. Apmācības, lai kļūtu par pasniedzēju ir līdzīgas visos līmeņos (ar nelielām atšķirībām starp izglītības līmeņiem, kuros students vēlas darboties). Itālijas skolu sistēma pārrauga esošās prasības dažādu līmeņu svešvalodu skolotājiem. Privātajā sektorā katra skola nosaka savas prasības, bet visbiežāk tiek prasīts, lai skolotājs pasniedz savu dzimto valodu un/ vai ir ieguvis attiecīgo izglītību pasniegtajā valodā un ir kvalificēts būt par skolotāju. Lai ieviestu skaidrību un vienotas kompetenču vadlīnijas visiem svešvalodu pasniedzējiem, organizācija Euroform RFS (šī pētījuma autors) nolēma izvērtēt esošo situāciju svešvalodu apmācības jomā.

Skolotāju situācijas izvērtēšanai tika sagatavotas aptaujas anketas un nosūtītas 30 svešvalodu skolotājiem, aizpildītas anketas atpakaļ atsūtīja 50%. Mērķa grupu šajā pētījumā veido ekspertu grupa, kuru darba stāžs svešvalodu apmācības jomā ir 1-5 gadi (60%) un vismaz 10 gadi (33%). Līdzīgi kā citās Eiropas valstīs, arī Itālijā vispieprasītākā svešvaloda ir tieši angļu valoda (to

norādījuši arī 73% respondentu). 9 respondenti norādīja, ka papildus angļu valodai pasniedz arī franču valodu; 6 respondenti pasniedz arī spāņu valodu.

Lielākā daļa aptaujāto ir beiguši maģistra studijas (9 respondenti), bet tikai četriem ir specifiska svešvalodu apmācību kvalifikācija (Maģistra grāds Moderno valodu un literatūras studijās, TEFL (Teaching English as a Foreign Language) vai citu specializētu kursu beigšana svešvalodu mācīšanā).

80% respondentu pasniedz tikai vispārīgo svešvalodas apmācību programmu. Tikai pavisam nedaudzi norādīja, ka ir pasnieguši arī specializētos valodu kursus biznesā, grāmatvedībā vai tūrisma nozarē. Tomēr respondenti atzina, ka jūtas pietiekami kompetenti vadīt arī specializētos valodu kursus. Aptaujātie pasniedzēji atzina, ka, viņuprāt, svarīgājie kritēriji, lai veiksmīgi darbotos šajā nozarē ir augstākā izglītība, profesionālā pieredze un iemaņas, kā arī izcilas zināšanas konkrētajā svešvalodā. Nepieciešama arī nepārtraukta profesionāla attīstība pašmācību, tālākizglītības vai neformālās izglītības ceļā, konferenču un semināru apmeklēšana.

Kaut arī valodu apmācības nozare Itālijā ir samērā sarežģīta, aptaujātie pasniedzēji atzina, ka jūtas apmierināti savā amatā un nozarē. Viņi uzskata, ka ir pieejamas pietiekami daudz iespējas gan profesionāli pilnveidoties, gan izmēģināt inovatīvas apmācību metodes.

Itālijā ir gan valsts, gan privātās skolas. Līdz 2005. gadam visas privāto skolu darbības regulēja Itālijas Izglītības ministrija. Likums 27/2006 atcēla šo nosacījumu un privātās iestādes vairs nav ministrijas pakļautībā. Tā rezultātā, ikviens var darboties privātajā skolā bez ministrijas uzraudzības. Protams, šīm iestādēm ir jāseko standarta uzņēmējdarbības nosacījumiem (piemēram, jāreģistrējas kā nodokļu maksātājam, jāiegūst sanitārā atļauja utml.) Privātās valodu skolas var arī reģistrēties un tikt akreditētas. Reģistrēšanās nav obligāts nosacījums, tomēr reģistrētām mācību iestādēm ir lielākas iespējas piedāvāt kvalitatīvākas apmācību programmas. Privātās un valsts valodu skolas piedāvā gandrīz vienādu kursu saturu un arī kvalitāte abās izglītības iestādēs mēdz būt līdzvērtīga.

Šobrīd Itālijā ir plašas iespējas uzsākt privāto valodu skolu biznesu. Piemēram, franšīzes iegādāšanās ir populārs veids kā uzsākt biznesu ar jau izstrādātu sagatavi un ne pārāk lieliem ieguldījumiem. Tas arī sniedz iespēju uzreiz darboties pazīstama nosaukuma iestādē, kas piedāvā regulāras apmācību iespējas, nodrošinot kvalitatīvus mācībspēkus. Nozīmīgi svešvalodu apmācību sniedzēji ir dažādu valstu kultūras centri. Tie piedāvā gan vispārīgos, gan specializētos valodu apmācību kursus, piemēram, dažādu valodu prasmju diplomu iegūšanai. Pēc sagatavošanas kursu beigšanas, studenti var pieteikties kārtot attiecīgo valodas testu. Katrai svešvalodai ir savi līmeņa novērtēšanas testi.

Ir novērots, ka publisko skolu pasniedzēji ir vairāk informēti par valsts noteiktajām prasībām, bet privātās skolas bieži vien darbojas pilnīgi nesaistīti. Arī šajā mērķa grupā veiktā aptauja norādīja uz šo skolu neieinteresētību: no 45 aptaujātajām valodu skolām, tikai 2.7% aizpildīja aptaujas anketas.

Nemot vērā, ka tika saņemtas tikai divas aptaujas anketas, ir grūti izvērtēt kopējo situāciju. Abas skolas, kuras atbildēja uz aptaujas anketu, šajā nozarē darbojas vairāk nekā 10 gadus.

Itālijā ir vērojama arī visā Eiropā raksturīgā tendence – darba devēji arvien vairāk apzinas, ka, apmācot un ieguldod savu darbinieku prasmju attīstībā, uzlabojas visa uzņēmuma darbība. Autorūpniecības nozarei Itālijā ir sena vēsture un tā ir bijusi nozīmīga industrija visā valstī. Tomēr pēdējo desmitgažu laikā situācija ir krietni mainījusies. Globalizācija un tehnoloģiju attīstība ir veicinājusi nozīmīgu reorganizāciju autoražošanas industrijā. Pēdējos gados Itālijas auto industrija turpina būt konkurētspējīga starptautiskā tirgū, tomēr vietējā mērogā joprojām nav vērojama atlabšana. 2014. gadā Itālijas tirgus bija sarežģītā situācijā, jo saražotā produkcija bija grūti realizējama. Tajā pašā gadā Itālijā bija visaugstākais veco automobiļu īpatsvars visā Eiropā. Tirgus atlabšana notiek ļoti lēnu. Šajā kontekstā, autorūpniecības nozares pārstāvjiem ir īpaši svarīgi paplašināt savu tirgu un spēt sazināties ar klientiem citās Eiropas valstīs.

Šī pētījuma ietvaros tika nosūtītas aptaujas anketas 26 autoražošanas uzņēmumiem. Atbildes tika saņemtas no 11% un visas saņemtās atbildes tika ņemtas vērā. Šajā mērķa grupā ir dažāda lieluma uzņēmumi, kas autorūpniecības nozarē darbojas jau vismaz 10 gadus.

Tikai viens no aptaujātajiem uzņēmumiem var tikt uzskatīts par lielu uzņēmumu ar 2100 darbiniekiem. 33% respondentu neuzskata, ka nozares svešvalodu apmācības ir nepieciešamas darba kvalitātes uzlabošanai. Pārējie 67% atzina, ka svešvalodas zināšanas ir būtiskas, strādājot starptautiskā uzņēmumā; valodu apguve ir arī svarīga personīgās izaugsmes sastāvdaļa.

2. TŪRISMA INDUSTRIJA

2.1. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Maltā

Angļu valodas pasniedzēju pašreizējās situācijas raksturojums; izglītības un kvalifikācijas atzišanas iespējas svešvalodu pasniedzējiem Maltā

- Svarīgākais pirmais solis ir norādīt kvalifikācijas līmeni, kas ļauj saņemt atļauju no ELT Padomes, kas atrodas Maltas Izglītības ministrijas pārvaldībā.
- Maltā ir 47 skolas, kas reģistrētas un licencētas EFL Padomē.
- Galvenie nosacījumi:
 - TEFL ievadkursi, A līmenis angļu valodā, nokārtots TELT eksāmens vai CELTA, CerTESOL vai kāds cits vienlīdzīgs Maltas Kvalifikācijas Padomes apstiprināts kvalifikācijas apliecinājums;
 - Maltā ir reģistrēti 5856 licencēti angļu valodas kā svešvalodas pasniedzēji.

Pasniedzēju profesionālās pilnveides iespējas

- CELTA/CerTESOL; DELTA/ DipTESOL; MA TESOL, ko nodrošina Maltas Universitāte
- Apmācības valodu pasniedzējuursos

Svešvalodu pasniedzēju aptaujas rezultātu pārskats

- Vairākums aptaujāto pasniedzēju darbojas angļu valodas kā svešvalodas industrijā vairāk nekā 10 gadus.
- Lielākajai daļai aptaujāto pasniedzēju ir CELTA/CerTESOL sertifikāti, daži ir tikai pamata TEFL ievadkursu diploms, citi ir izgājuši visas trīs apmācības.
- Tikai pavisam neliels procents aptaujāto ir vadījuši specializētos angļu valodas kursus (English for Specific Purposes).
- Lielākajai daļai ir pieredze individuālu angļu valodas studentu apmācībā. Bieži tika minēti arī specializētie kursi valodu ekāmeniem un kursi biznesa angļu valodā.

- Tehniskās valodas novirzienā pasniedzējiem ir vismazākā pieredze, kaut arī pasniedzējiem ir ļoti daudzpusīga pieredze valodu apmācībā.
- Vairums pasniedzēju neuzskata, ka ir pieteikami kvalificēti vai pieredzējuši, lai uzskatītu sevi par nozares ekspertiem.
- Visi aptaujātie atzina, ka personīgās iezīmes un pieredze ir galvenie nosacījumi specializēto kursu vadīšanā.
- Maltā ir plašas iespējas profesionālajai izaugsmei, kas ir būtiskas skolotāju kvalifikācijas saglabāšanai. Lai uzturētu skolotāju atļauju, pasniedzējiem ir jāpabeidz minimums 8 stundu apmācības gadā.
- Visizplatītākie avoti profesionālās izaugsmes celšanai ir piedalīšanās semināros, konferencēs un apmācībuursos.
- Visizplatītākā nodarbinātības forma angļu valodas kā svešvalodas nozarē Maltā ir nepilna laika darbs.
- Svešvalodu pasniedzēji izmanto līdzīgas apmācības metodes, CLT (Communicative Language Teaching) metode ir visizplatītākā.
- Ļoti pietrūkst apmācības iespēju angļu valodas ar īpašu novirzienu kategorijā.
- Pasiedzēji tiek sagatavoti, galvenokārt, metodoloģijā, studentu motivēšanā, pusaudžu apmācībā, fonoloģijā un radošā pieejā.
- 85.7% aptaujāto pasniedzēju atzina, ka profesionālā pilnveide ir nozīmīgs karjeras mērķis.
- Vairākums pasniedzēju atzina, ka ir apmierināti ar savu pašreizējo darbu un karjeras attīstības iespējām.
- Kaut arī lielākā daļa kopumā ir apmierināta, tomēr ir vērojama neapmierinātība atalgojuma ziņā un piedāvāto izaugsmes iespēju ziņā.

Maltas valodu skolu juridiskie aspekti

- Visām valodu skolām ir jābūt licencētām Maltas Izglītības ministrijā.
- Licencētajām skolām ir jāseko Maltas ELT Padomes norādītajām vadlīnijām, lai veicinātu labās prakses izplatību un vienotus apmācību standartus. Lai iegūtu licenci, valodu skolām ir jāatbilst noteiktiem kritērijiem.

Valodas skolu aptaujas rezultātu pārskats

- Pašreiz Maltā ir 47 licencētas valodas skolas.
- Valodu skolas, kas atbildēja uz aptaujas anketu, atrodas St. Julian's, Sliema un Swieqi un darbojas nozarē jau vismaz 10 gadu. Šis ir būtisks aspekts, jo norāda un plašu pieredzi, piedāvāto kursu daudzveidību un studentu skaitu.
- Vairums skolu Maltā ir privātas iestādes.
- Vidējais darbinieku skaits mācību iestādē (neskaitot sezonālos darbiniekus) ir 12-45, iekļaujot gan vadību, administratīvos darbiniekus un pasniedzējus.
- Neviena mācību iestāde nenorādīja, ka piedāvā mobilitātes iespējas saviem darbiniekiem.
- Specializētie valodu kursi tiek veidoti individuāli, balstoties uz uzņēmuma vēlmēm un vajadzībām.
- Visas aptaujātās valodu skolas piedāvā iespēju apgūt angļu valodu konkrētas nozares vajadzībām.
- Tikai viena valodu skola bija norādījusi, ka pieprasījums pēc specializētajiem valodu kursiem ir vājš. Pārējie respondenti pieprasījumu raksturoja kā labu.
- Skolotājiem tiek piedāvātas daudzveidīgas iespējas apmācību jomā, tai skaitā Maltas ELT Padomes sponsorētās. Skolotājiem līdz šim nav bijušas iespējas doties mobilitātes un apmaiņu braucienos.

Maltas tūrisma nozares pašreizējās situācijas raksturojums

- Malta ir Pasaules Tūrisma Organizācijas (UNWTO) un Eiropas Tūrisma Komisijas (ETC) sastāvā.
- Visvairāk ārvalstu tūristu Maltā ierodas laika posmā no jūnija līdz septembrim, kas ir visnoslogotākais laiks ne tikai visiem tūrismā iesaistītajiem uzņēmumiem, bet arī valodu skolām, kas piedāvā apgūt angļu valodu kā svešvalodu.
- Visvairāk tūristu ierodas Maltā pēc draugu un ģimenes locekļu ieteikumiem, tāpēc tūrisma uzņēmumiem ir būtiski to ņemt vērā. Arī valodu skolas cenšas piedāvāt pēc iespējas kvalitatīvākus pakalpojumus, cerot uz pozitīvām klientu atsauksmēm un ieteikumiem.

- Populārākais iecerotāju mērķis ir “brīvdienas/ atvaļinājums”. Angļu valodas mācības tiek norādītas 4.6% gadījumu. Mācības parasti tiek kombinētas ar citiem apmeklējuma mērķiem. Angļu valodas studenti visbiežāk norāda, ka apmeklējuma mērķis ir gan mācības, gan siltais klimats un kultūra. Citi norādītie faktori ir ērtie lidojumu savienojumi, pieņemamās cenas un maltiešu viesmīlība.

Tūrisma nozares pārstāvju apraksts

- Visi aptaujātie tūrisma nozares uzņēmumi stabili darbojas jau daudzus gadus. Pārsvarā tie ir mazi vai vidēja lieluma uzņēmumi.
- Visos uzņēmumos tiek nodarbināts ievērojams darbinieku skaits. Mazos un vidējos uzņēmumos strādā 90-250 cilvēki. Aptaujātā viesnīca nodarbina 250 darbiniekus. Respondentu starpā ir arī uzņēmums, kurā strādā 400 darbinieki.
- Aptaujātajos uzņēmumos darbinieku svešvalodu prasmes tika atzītas par ļoti svarīgām, kas tūrisma nozarē ir pašsaprotama tendence.
- Visi atzina, ka angļu valoda ir vissvarīgākā. Spēja brīvi komunicēt angļu valodā ir obligāts nosacījums visu līmeņu tūrisma nozares darbiniekiem. Nākamās tika minētas itāļu un franču valodas zināšanas.
- Uzņēmumi mēdz piedāvāt svešvalodu kursus saviem darbiniekiem. Visbiežāk tiek rīkotas angļu valodas apmācības, lai uzlabotu jau esošās darbinieku zināšanas. Tiem darbiniekiem, kuri ikdienā ir tiešā saskarē ar klientiem, tiek piedāvātas arī franču valodas apmācības. Uzņēmumu pārstāvji gan norādīja, ka bieži vien darbiniekiem trūkst motivācijas darboties vēl papildus darba laikā paredzētajiem pienākumiem (piemēram, mācīties valodu).
- Uz jautājumu, vai ir nepieciešamas speciālas apmācības nozares svešvalodā – 50% respondentu atbildēja apstiprinoši, 50% uzskata, ka tādas nav nepieciešamas.
- Vairums uzņēmumu pārstāvju uzskata, ka esošais piedāvājums specializētajos svešvaloduursos ir pietiekams un daudzveidīgs. Pārējie nav pētījuši esošās iespējas, tāpēc nevarēja sniegt atbildi.
- Respondentiem tika jautāts, vai viņi būtu ieinteresēti sadarbībai šī projekta ietvaros. Lielākā daļa šo aicinājumu vērtēja pozitīvi.

Ar Eiropas Savienības
programmas
„Erasmus+” atbalstu

2.2. Kopsavilkums par pašreizējo situāciju Francijā

Valodu apmācība Francijā sākas jau sākumskolā, kur bērniem tiek piedāvāta iespēja apgūt vienu vai divas svešvalodas. Mācības pārsvarā notiek bez pietiekamas runāšanas prasmju attīstīšanas, tāpēc francūžiem bieži vien trūkst drosmes un pārliecības par savām spējām komunicēt kādā svešvalodā. Uzņēmumos arvien biežāk ir nepieciešami nozares speciālisti ar labām angļu valodas prasmēm, jo tieši angļu valoda šobrīd ir starptautiskā biznesa valoda. Ir pieprasījums arī pēc citu svešvalodu zināšanām.

Nepieciešamība pēc svešvalodu apguves ārpus tradicionālās izglītības sistēmas ir pāraugusi nozīmīgā industrijā ar spēcīgu konkurenci, kurā būtiska loma ir piedāvāto pakalpojumu cenai un biznesa sakariem nozarē. Dažas valodu skolas mēdz veidot apvienības, lai piedāvātu konkurētspējīgus pakalpojumus valsts lielākajiem uzņēmumiem. Kopumā svešvalodu apmācībā Francijā dominē tieši angļu valodas mācīšana ar iespēju pielāgot mācību saturu katra cilvēka, uzņēmuma vai visas nozares vajadzībām.

Lai izvērtētu, kā uzlabot svešvalodu apmācību procesu no valodu pasniedzēju, valodu skolu un klientu aspektiem, tika veikta esošās situācijas analīze. Tika veikta izpēte par pašreizējo situāciju Francijā, kā arī izstrādātas aptaujas anketas trijām mērķa grupām.

* Pasniedzējiem tika uzdoti jautājumi par viņu pašreizējo kvalifikāciju, karjeras iespējām un vajadzībām turpmākajai izaugsmei. Anketa tika piedāvāta gan angļu, gan franču valodā.

* Valodu skolām tika uzdoti jautājumi par to vajadzībām kvalitatīvu mācību kursu piedāvāšanā, kā arī par pasniedzēju un klientu izvērtēšanu. Anketa tika izplatīta valodu skolās dažādos Francijas reģionos, izmantojot CAN SPEAK valodu apmācītāju tīklu.

* Trešā anketa tika izstrādāta tūrisma jomas uzņēmumiem.

Kopā tika saņemtas aizpildītas anketas no 47 pasniedzējiem, 9 valodu skolām un 15 tūrisma nozares uzņēmumiem. Kaut arī saņemto atbilžu skaits nav liels, tās deva vērā ņemamu ieskatu šo 3 mērķa grupu vajadzībās. Šie un citās projekta partnervalstīs iegūtie rezultāti tiks izmantoti arī turpmākajos šī projekta posmos.

Francijas svešvalodu pasniedzēju raksturojums

Par skolotāju Francijā uzskata personu, kura ir nodarbināta izglītības sistēmā. Persona, kura darbojas neformālās pieaugušo izglītības jomā tiek uzskatīta par treneri. Atšķirībā no skolotājiem, kuru izmantoto mācību programmu nosaka valsts, treneriem ir jābūt elastīgiem un spējīgiem pielāgot mācību programmu dažādām cilvēku grupām.

Svešvalodu pasniedzēju izglītības iespējas un kvalifikācijas atzīšana Francijā

Vairumā Francijas valodu apmācību centru no pasniedzējiem tiek prasīta atzīta izglītība un/ vai praktiska pieredze. Tomēr ir arī pasniedzēji, kuru dzimtā valoda ir kāda no svešvalodām un kuri darbu uzsākuši bez formālas kvalifikācijas. Pasniedzēji, kuru mācītā svešvaloda nav angļu valoda, parasti mēdz būt ar augstāku izglītību un parasti mācītā valoda ir arī viņu dzimtā valoda.

Franču valodas pasniedzēji parasti apgūst Francijā noteikto mācību programmu (pirmā līmeņa un maģistra izglītību). Lai iegūtu vēl citas valodas zināšanas, pasniedzēji parasti studē ārpus Francijas, kaut arī tādas iestādes kā Britu Padome, Gētes Institūts un Itālijas Kultūras Institūts Francijā piedāvā plašas iespējas interesentiem apgūt to piedāvātās svešvalodas. Francijā prasmju novērtēšana un atzīšana ir balstīta uz iegūto pieredzi, ko bieži vien ir sarežģīti īstenot, jo tiek prasīta vismaz 3 gadu pieredze konkrētā jomā.

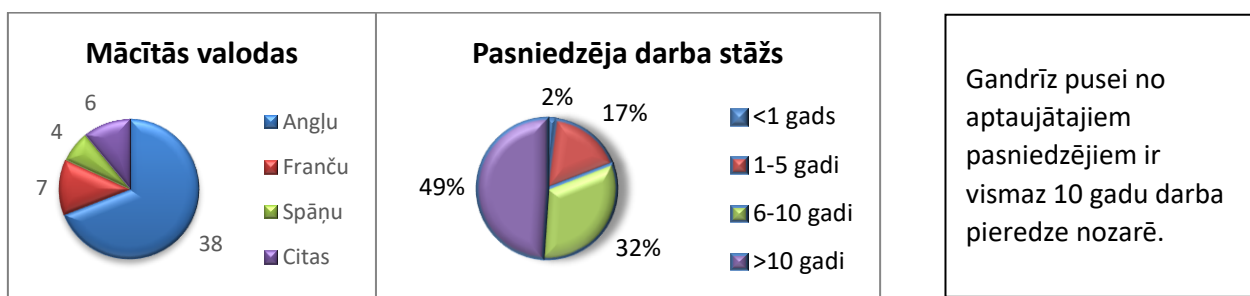
Pasniedzēju iespējas turpmākai profesionālajai attīstībai

Franču valodas pasniedzējiem ir iespēja attīstīt savas prasmes, veicot pētniecisko darbu savā nozarē, tomēr citu svešvalodu pasniedzējiem parasti jāpiedalās apmācībās citās valstīs. Vienīgi angļu valodas pasniedzējiem tiek piedāvātas pilnveidošanās iespējas turpat Francijā, iesaistoties Britu Padomei un citām līdzīgām organizācijām. Tomēr vairumā gadījumu, pasniedzēju turpmākā pilnveide notiek praktiskās pieredzes gūšanas un tās novērtēšanas laikā, kā arī apmeklējot nozares konferences un seminārus. Piedāvātās iespējas prasmju pilnveidošanai Francijā ir nepietiekamas, bet ļoti nepieciešamas.

Valodu pasniedzēju aptaujas kopsavilkums

Aptaujā tika iesaistīti CNTC/ Alpha Langue valodu skolas pasniedzēji, CAN SPEAK valodu apmācītāju tīkla pārstāvji, kā arī individuāli pasniedzēji. Kopā tika saņemtas atbildes no 47 pasniedzējiem no dažādiem Francijas reģioniem. Anketa tika piedāvāta gan franču, gan angļu valodā, tādējādi dodot iespēju arī tiem valodu pasniedzējiem, kuri nerunā angļu valodā.

Kvalifikācijas ziņā angļu valodas pasniedzējiem bieži vien pietiek vien ar to, ka pasniedzēja dzimtā valoda ir angļu valoda, tomēr daudziem ir arī pamata TEFL vai CELTA kvalifikācija. Citu valodu pasniedzējiem parasti ir augstākā izglītība attiecīgajā valodā, daudziem ir arī maģistra grāds. Vairums svešvalodu pasniedzēju Francijā specializējas apmācību piedāvāšanā uzņēmumos vai pasniedz privātsundas individuāliem interesentiem. Daļa pasniedzēju ir iesaistīti arī valodu testēšanā un eksaminēšanā, kā arī piedāvā tehniskās svešvalodas apmācības.

Kā mācīšanas metodiku vairums pasniedzēju izmanto tiešo mācīšanu, kurā viss apmācību process notiek tikai mācītajā valodā. Daudzi koncentrējas arī uz komunikācijas spēju praktizēšanu. Kaut arī ievērojams skaits pasniedzēju norādīja, ka apmācībā izmanto CLIL (Content and Language Integrated Learning) metodi, tomēr pastāv iespēja, ka viņi nav izgājuši šīs metodes apmācību vai gluži vienkārši nezina atšķirību starp CLIL un ESP (English for Specific Purposes). 27 no 38 angļu valodas pasniedzējiem izmanto ESP metodi un 11 citu svešvalodu pasniedzējiem piedāvā apmācības, balstoties uz to, kāds mērķis ir pašam studentam.

Vairums pasniedzēju uzskata, ka uzlabo savas prasmes pašmācības ceļā vai sadarbībā ar citiem pasniedzējiem. Daži apmeklē seminārus un konferences, lai uzlabotu savas valodas zināšanas. Tikai pavisam neliels skaits pasniedzēju piedalās profesionālās attīstībasursos. Tikai divi pasniedzēji no visiem aptaujātajiem neatzīmēja, ka vēlas attīstīt savas profesionālās iemaņas

ar papildus apmācībām, kvalifikācijas celšanu, apmācību programmas uzlabošanu, kā arī jaunu mācību materiālu un metožu apgūšanu.

Lielākā daļa pasniedzēju ir samērā apmierināti ar savu pašreizējo amatu un karjeras izaugsmes iespējām. Tikai daži norādīja, ka ir neapmierināti vai tieši pretēji – ļoti apmierināti. Apkopojot atbildes, jāsecina, ka lielākā daļa pasniedzēju ir ieinteresēti savas karjeras un profesionālo prasmju attīstīšanā, kas pavērtu iespējas algas un amata paaugstinājumam.

Francijas valodu skolu raksturojums

Katrai profesionālās apmācības iestādei Francijā ir pienākums saskaņot savas aktivitātes ar reģionālo prefektūru un sagatavot pārskatu par katra gada finansēm un mācību procesiem. Bet apmācību nodrošinātājiem nav jābūt reģistrētiem, ja tie nedarbojas ar tiešajiem klientiem, bet kā apakšuzņēmēji; ja tie piedāvā individuālus pakalpojumus privātiem interesentiem; ja apmācību nodrošinātājs darbojas kā iekšējā nodaļa lielā uzņēmumā.

Katra reģistrētā organizācija vai individuāls pasniedzējs ir iekļauti publiskajā datu bāzē. Tajā ir izdalītas 2 sekcijas, kas ir saistītas ar valodu apmācībām - kods 131 (Français, littérature et civilisation françaises) un kods 136 (Langues vivantes, civilisations, étrangères et régionales). Šobrīd katalogā ir atrodamas 4380 organizācijas, kas reģistrētas vienā vai abās kategorijās.

Lai piedāvātu savus pakalpojumus uzņēmumiem, apmācību nodrošinātājiem ir jāsadarbojas ar OPCA (oficiālā institūcija, kas palīdz uzņēmumiem ar apmācību organizēšanu un finansēšanu). Katrai nozarei ir attiecīgā OPCA institūcija, kurai nozares uzņēmēji maksā biedru naudu par savu uzņēmēju profesionālo attīstību un apmācībām. 2014. gada martā tika apstiprināts un no 2015. gada stājās spēkā jauns likums, kas ieviesa reformas apmācību sistēmas finansēšanā.

Apmācību nodrošinātāji gan individuāli, gan apvienojoties var sagatavot apmācību programmas konkrētā jomā un piedāvāt tās attiecīgajai OPCA organizācijai. Jau izstrādāta programma, piemēram, tūrisma vai auto ražošanas jomā, varētu atvieglot apmācību nodrošinātājiem darbu, piedāvājot savus pakalpojumus attiecīgajā OPCA. Nākotnē paveras iespējas izstrādāt apmācību programmas arī citām nozarēm. Pasniedzējiem šajā gadījumā

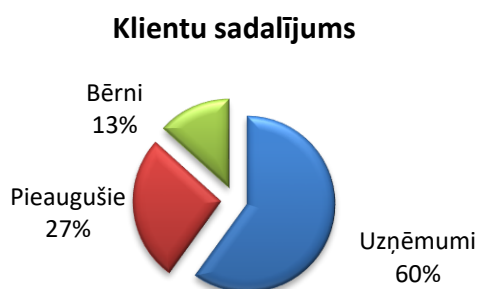

būtu nepieciešamas papildus apmācības (rīki, metodes, zināšanas specifiskajā industrijā), lai izstrādātu mācību programmas.

Valodu skolu aptaujas kopsavilkums

Aptaujā tika iesaistītas CAN SPEAK valodu apmācītāju tīkla skolas Francijā (kopā 22 mācību centri). Tika saņemtas 9 atbildes no dažādos reģionos esošām valodu skolām ar vismaz 10 gadu pieredzi nozarē. Tās piedāvā gan pilna, gan nepilna laika darba iespējas pasniedzējiem, kuru vidējais skaits vienā uzņēmumā ir 12-45. Vidēji 12 pasniedzējiem katrā uzņēmumā ir pilna laika darba slodze.

Kaut arī atbilžu skaits ir neliels, tas sniedz vērā ņemamu ieskatu kopējā situācijā.

Vairākums valodu skolu galvenokārt nodrošina apmācības uzņēmumiem. Vairāk nekā ceturtdaļa piedāvā privātos kursus pieaugušajiem un daži – bērniem.

Valodu skolas pārsvarā piedāvā līdzīgus pakalpojumus – valodu apmācība (nodarbības klātienē, telefoniski, apmācības interneta vidē), tulkojumi un valodu testēšana. Trīs valodu skolas piedāvā apmācības arī skolotājiem.

Visas valodu skolas piedāvā specializētos kursus uzņēmumiem, taču ne visas piedāvā vispārīgos valodu kursus. Specializētie kursi tiek izstrādāti individuāli, balstoties uz uzņēmuma/ industrijas vajadzībām un klienta vēlmēm. Kursi var tikt izstrādāti arī sadarbībā ar citām valodu skolām, jo visas aptaujātās valodu skolas ir arī CAN SPEAK valodu apmācītāju tīkla sastāvā. Astoņas no deviņām valodu skolām norādīja, ka piedāvā specializētos kursus konkrētās nozarēs – finanses, ražošana, tūrisms u.c. Valodu skolas apzinās, ka ir pieprasījums pēc specializētajiem valodu kursiem konkrētās nozarēs.

Aptaujātās valodu skolas norādīja, ka galvenais kritērijs pasniedzējiem ir lai mācītā valoda būtu pasniedzēja dzimtā valoda, pasniedzējam būtu praktiskā pieredze valodu mācīšanā un

attiecīgā izglītība. Piecas no deviņām valodu skolām norādīja, ka piedāvā attīstības iespējas saviem pasniedzējiem, bet četras – gandrīz 50% - nepiedāvā nemaz. Šajā ziņā paveras iespējas uzlabojumiem, jo ir izteikta nevienlīdzība starp pasniedzēju norādītajām vēlmēm pēc apmācībām un to, ko šobrīd ir gatavas piedāvāt viņu pārstāvētās valodu skolas. Šis varētu būt īpaši nozīmīgi, izstrādājot apmācību programmas konkrētā nozarē.

Francijas tūrisma nozares raksturojums

Francija ir piektā lielākā valsts Eiropā platības ziņā (551.695 km²), bet otrā lielākā iedzīvotāju skaita ziņā ar 66 miljoniem iedzīvotāju (2014). Francijas teritorija robežojas ar 8 citām valstīm un ir viegli sasniedzama arī iedzīvotājiem no Lielbritānijas. Kopš pagājušā gadsimta astoņdesmitajiem gadiem, Francija ir populārākais tūristu galamērķis pasaulē. 2014. gadā Francija ierindojās pirmajā vietā uzņemto tūristu skaita ziņā ar 83.7 miljoniem ārvalstu viesu.

80% no kopējā tūristu skaita ir viesi no citām Eiropas valstīm, galvenokārt, no Apvienotās Karalistes, Vācijas, Beļģijas un Nīderlandes. Tūristu skaits no citiem kontinentiem 2014. gadā palielinājās par 8.7%, kuri iekļāva viesus no Āzijas valstīm, īpaši Ķīnas un Indijas.

Tūrisma jomā Francijā ir nodarbināti 2 miljoni iedzīvotāju un tā sniedz 7.4% ieguldījumu valsts kopproduktā. Pasaules mērogā Francija ierindojas 3. vietā tūrisma nozares ieņēmumu ziņā (43.2 miljardi eiro). Tūrisma attīstība ir arī stratēģiski nozīmīga Francijai, jo tiek prognozēts, ka pasaules tūrisma plūsmas pieaugums nākamajos 20 gados dubultosies no 980 miljoniem uz 1.8 miljardiem 2030. gadā.

Galvenā atbildīgā iestāde ir **Institute Français du Tourisme (IFT)** un 8 “Ekselences Centri”, kas pārstāv attiecīgo reģionu. Šie centri veido valsts mēroga tīklu, kas sastāv no valsts un pašvaldību iestādēm, uzņēmumiem, akadēmiskās izglītības un pētniecības iestādēm. Francijā šobrīd ir 2,800 tūrisma biroji un informācijas punkti, kas nodarbina 12,000 pastāvīgu darbinieku. Šos birojus pārvalda 23 reģionālās tūrisma federācijas, kas atrodas Fédération Nationale des Offices de Tourisme et Syndicats d’Initiative (FNOTSI) pakļautībā.

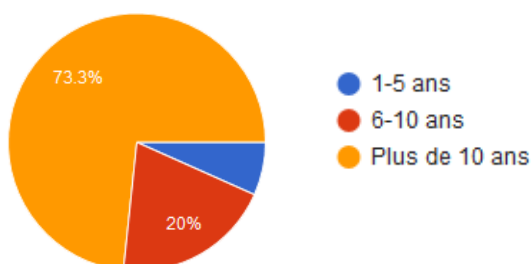
Ārlietu sakaru un tūrisma ministrs ir atbildīgais par tūrisma nozari valstī. 2015. gada rudenī tika uzsākts vairāku miljonu eiro vērtais “Tūrisma Investīciju Fonds”, kura mērķis ir sasniegt 100 miljonu starptautisko tūristu gadā līdz 2020. gadam.

Valsts izglītības struktūrā noteiktā pamatzglītība tūrisma jomā strādājošajiem ir ‘BTS Tourisme’. Pēc šīs kvalifikācijas iegūšanas var turpināt izglītību, specializējoties e-tirdzniecībā, viesnīcu vadībā vai tūrisma produktu izstrādē. Tūrisma uzņēmumu un organizāciju vadītājiem ir nepieciešams BAC+5, t.i. maģistra grāds ar specializāciju tūrisma nozarē.

Tūrisma nozares pārstāvju aptaujas kopsavilkums

Aptaujā tika iesaistīti dažāda lieluma uzņēmumi, kas darbojas tūrisma nozarē.

Cik ilgi Jūsu uzņēmums darbojas tūrisma nozarē?

Vairāk nekā 73% no aptaujātajiem uzņēmumiem tūrisma nozarē darbojas vismaz 10 gadus.

Uz aptaujas anketām tika saņemtas atbildes no nelieliem uzņēmumiem ar 1-12 darbiniekiem. Vairumā bija tikai 2 darbinieki. Gandrīz 50% no uzņēmumiem atzina, ka svešvalodu prasmes ir svarīgas; 80% uzsvēra, ka tās ir ļoti svarīgas. Visi uzņēmumi atzina, ka nozīmīgākās valodas ir angļu un spāņu (uzņēmumiem, kas atrodas Francijas dienvidrietumos, pie Spānijas robežas). Arī itāļu valoda tika atzīta par svarīgu tiem uzņēmumiem, kas atrodas pie Itālijas robežas.

Uz jautājumu par esošajām svešvalodu prasmēm, vadošo darbinieku svešvalodu prasmes tika novērtētas kā ļoti labas, tomēr padoto zināšanas ne tik labā līmenī. Tikai 40% no aptaujātajiem uzņēmumiem ir rīkojuši svešvalodu apmācības darbiniekiem, paverot potenciālu biznesa iespējām šajā jomā. Tomēr tikai 1/3 daļa no uzņēmumiem atzina, ka viņu darbiniekiem būtu nepieciešamas specializētas svešvalodu apmācības tieši tūrisma jomā.

Sarunu gaitā uzņēmumi gan atzina, ka visu līmeņu darbiniekiem būtu svarīgi apgūt svešvalodas terminoloģiju tieši tūrisma jomā. Tikai 2 no 15 respondentiem atzina, ka šīs prasmes viņu uzņēmumā būtu pilnīgi nesvarīgas. Lielākā daļa respondentu nespēja atbildēt uz jautājumu, vai šobrīd piedāvātie apmācību kursi ir viņu prasībām atbilstoši. Tikai 26% (4 respondenti) atzina, ka esošais piedāvājums viņus apmierina gan satura, gan kvalitātes ziņā. Ņemot vērā, ka vairums uzņēmumu nav informēti par valodu apmācības iespējām, tiek pavērta iespēja veidot pieprasījumu pēc konkrētām apmācību programmām.

Noslēgumā 3 respondenti izteica interesi iesaistīties šādas valodu apmācības programmas izveidē! Viena uzņēmuma pārstāvis gan piebilda, ka CCI (Francijas Tirdzniecības Kamera) jau piedāvā nepieciešamās valodas apmācības iespējas.

SECINĀJUMI

Globālās ekonomikas, augošās konkurences, straujās tehnoloģiju attīstības ietekmē, darbiniekiem ir jāspēj strauji apgūt jaunas prasmes, lai noturētos darba tirgū. Nepieciešams apgūt gan jaunas iemaņas un zināšanas, gan valodu prasmes. Angļu valoda joprojām ir dominējošā valoda biznesa pasaulē.

Projekta PROLANT-CAP ietvaros tika veikts pētījums katrā projekta dalībvalstī, lai izpētītu esošo situāciju svešvalodu pasniedzēju profesionālās attīstības iespēju jomā, valodu skolu piedāvājumā, kā arī autorūpniecības vai tūrisma uzņēmumu vajadzībās nozares svešvalodu apmācību ziņā. Tika noteiktas mērķa grupas un definēts nepieciešamo respondentu skaits – 15 svešvalodu pasniedzēji, 5 valodu skolas un 5 autorūpniecības vai tūrisma nozares uzņēmumi/organizācijas.

Tika secināts, ka visās projekta valstīs svešvalodu pasniedzējiem ir samērā līdzīgas iespējas profesionālai attīstībai un tālākizglītībai. No visām partnervalstīm kopā tika savāktas gandrīz 300 svešvalodu skolotāju aizpildītas aptaujas anketas. Visaktīvākie anketu aizpildītāji bija skolotāji no Slovākijas. Puse no aptaujātajiem skolotājiem nozarē darbojas vismaz 10 gadus. Šāda statistika ir attiecināma arī uz visām partnervalstīm, izņemot Itāliju, kur tikai 33% aptaujāto skolotāju darba stāžs ir ilgāks par 10 gadiem. Kaut arī katrā valstī skolotājiem ir iespējas pilnveidoties profesionāli, kopumā svešvalodu skolotāji uzskata, ka esošās iespējas nav pietiekami pilnvērtīgas un būtu nepieciešami papildus attīstības kanāli.

Aptaujātās valodu skolas pārsvarā paļaujas uz skolotāju pašiniciatīvu turpmākā izglītībā un profesionālajā pilnveidē. Tomēr ir novērojama tendence, ka iestādes sāk apzināties kvalificētu speciālistu vērtību tirgū un izskata iespējas ieguldīt savu mācībspēku profesioinālajā attīstībā.

Visu partnervalstu aptaujas anketu rezultāti parāda, ka projekta PROLANT-CAP mērķim par specializētajiem valodu kursiem ir potenciāls konkrētajās nozarēs. Daudzi respondenti no nozares uzņēmumiem ir izteikuši vēlmi sadarboties.